

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Ступінь вищої освіти-	Бакалавр
Спеціальність	061 «Журналістика»
Освітня програма	«Журналістика»
Рік навчання	3
Семестр	6
Форма навчання	Денна
Кількість кредитів ЄКТС	6
Мова викладання	Українська

Лектор курсу
Контактна
інформація лектора
(e-mail)

доцент Савенко Олександр Миколайович
savenko_om@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=4818>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «**Безпека журналістської діяльності**» входить до циклу фундаментальних фахових дисциплін для спеціальності «Журналістика» та спрямована на здобуття базових знань з проблеми забезпечення оптимальних умов існування людини при виконанні професійних обов'язків журналіста у суспільному, природному, техногенному середовищах і навіть у коженденному побуті. Вона включає вивчення закономірностей виникнення небезпек, процеси їх розвитку та вплив на життя і здоров'я, умови надання першої допомоги в умовах екстремальної журналістської праці.

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із теоретичними основами медіабезпеки, інституційними та інформаційними інструментами забезпечення функціонування системи медіабезпеки у державі та суспільстві.

Завданням навчальної дисципліни «Безпека журналістської діяльності» є з'ясування умов формування небезпек; прогнозування небезпек, визначення методів та засобів попередження за зменшення впливу негативних чинників на людину, колектив; забезпечення знання основ надання першої допомоги у надзвичайних ситуаціях; знання законодавчої бази в галузі безпеки життєдіяльності та роботи журналіста; застосування теоретичних аспектів медіабезпеки в практичній діяльності; використання основних елементів і принципів медіабезпеки та застосування механізму їхнього здійснення в діяльності фізичних та юридичних осіб; застосування ефективних методів захисту інформації; формування системи медіабезпеки, принципів їх функціонування та форм захисту інформації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- сутність теорії інформаційної та особистої безпеки;

- принципи безпеки в загальнолюдському, інформаційному та професійному аспектах;
- джерела загроз інформаційній та особистій безпеці;
- основні моделі забезпечення захисту інформації в сучасних умовах;
- основні положення інформаційної безпеки;
- основні форми і способи забезпечення інформаційної безпеки людини і держави;
- життєво важливі інтереси особистості, суспільства та держави в інформаційній сфері;
- особливості моделей інформаційної безпеки в сучасних умовах, **уміти:**
- використовувати теоретичні основи інформаційної безпеки;
- принципи інформаційної безпеки в сучасних умовах;
- міжнародний та вітчизняний досвід;
- агреговані моделі теології інформаційної безпеки;
- методи оцінки ефективності системи захисту інформації;
- умови та методи оцінки ефективності медіабезпеки.

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК07.

Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції

СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

Програмні результати навчання

ПР06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.

ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.

ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуаціях на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Семестр V (іспит)				
Змістовий модуль 1. «Основи безпеки життєдіяльності журналіста»				

<p>Тема 1. Основні джерела небезпеки в роботі журналіста. Правові засади безпеки діяльності журналіста.</p>	2/2	Знати основні правові засади безпеки діяльності журналіста та головні джерела небезпеки в роботі журналіста.	Практична робота	9
<p>Тема 2. Практичні дії та тактика поведінки в надзвичайних ситуаціях природного характеру; особливості роботи журналіста на території, що постраждала від стихійного лиха.</p>	2/2	Знати специфіку і особливості поведінки і роботи журналіста в надзвичайних ситуаціях природного характеру і на території, що постраждала від стихійного лиха.	Практична робота	9
<p>Тема 3. Практичні дії та тактика поведінки в надзвичайних ситуаціях техногенного характеру; безпека журналіста під час перебування та роботи на місці аварії, катастрофи.</p>	2/2	Знати специфіку і особливості поведінки і роботи журналіста в надзвичайних ситуаціях в надзвичайних ситуаціях техногенного характеру і під час перебування та роботи на місці аварії, катастрофи.	Практична робота	7

<p>Тема 4. Практичні дії та тактика поведінки в надзвичайних ситуаціях антропогенного характеру; безпека роботи журналіста у місцях великого скупчення людей, під час масових безпорядків та в умовах виникнення паніки.</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати специфіку і особливості поведінки і роботи в місцях великого скупчення людей, основні заходи безпеки. Поведінка натовпу в умовах паніки та основні джерела загрози для життя. Психологія натовпу. Дії та тактика поведінки в разі опинення у натовпі. Небезпека виникнення паніки. Прогнозування розвитку подій. Натовп у замкненому</p>	<p>Практична робота</p>	<p>9</p>
---	------------	---	-------------------------	----------

		<p>приміщенні. Робота журналіста у вуличному натовпі. Особиста безпека журналіста під час роботи в зоні масових безпорядків, зіткнень, заворушень. Прояви немотивованого насильства, агресії та основні заходи особистої безпеки журналіста.</p>		
--	--	--	--	--

Змістовий модуль 2. Робота журналіста в екстремальних ситуаціях

<p>Тема 5. Безпека роботи журналіста в умовах надзвичайного стану та в зоні збройних конфліктів і бойових дій. Права журналіста у конфліктних ситуаціях.</p>	<p>2/2</p>	<p>Головна мета - підготовка журналіста до відрядження в зону збройного конфлікту. Журналістське посвідчення, одяг, символіка. Медичний огляд, щеплення, вакцинація. Порядок акредитації в зоні збройного конфлікту. Проблема доступу до джерел інформації. Особиста безпека журналіста під час роботи в зоні бойових дій, збройних конфліктів та умовах надзвичайного стану. Робота журналіста в умовах снайперського вогню. Комендантська година.</p>	<p>Практична робота</p>	<p>7</p>
<p>Тема 6. Безпека журналіста під час виконання професійних обов'язків.</p>	<p>2/2</p>	<p>Оцінка реальності та ступеня загрози журналісту, адекватність дій. Зберігання особливо цінної інформації. Психологічна і фізична підготовка до дії в надзвичайних умовах.</p>	<p>Практична робота</p>	<p>9</p>
		<p>Колективне виживання.</p>		

<p>Тема 7. дії практичні і актика поведінки в екстремальних ситуаціях.</p>	<p>2/2</p>	<p>Набуття навичок подолання стресових станів (страх, біль, втома). Аутодіагностика стресу. Стресова напруга. Психогенні реакції в екстремальних ситуаціях. Психофізіологічні аспекти стану, поведінки та діяльності постраждалих у зоні стихійного лиха. Стресовий стан. Уміння взаємодії з аварійно-рятувальними службами, спеціальними військовими та правоохоронними службами.</p>	<p>Практична робота</p>	<p>9</p>
<p>Тема 8. Перша допомога та самопомога в екстремальних ситуаціях.</p>	<p>2/2</p>	<p>Доведення до автоматизму дій, коли надається перша допомога та самопомога. Транспортування пораненого. Втрата свідомості, больовий шок. Зупинення кровотечі та травми кісток, суглобів. Опіки, ураження током, отруєння.</p>	<p>Практична робота</p>	<p>9</p>
<p>Всього за 1 семестр</p>				<p>70</p>
<p>Іспит</p>				<p>30</p>
<p>Всього за курс</p>				<p>100</p>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. / За ред. В.Г.Цапка. – К.: Знання- Прес, 2003. – 397 с.
2. Заверуха Н.М. Безпека життєдіяльності. – К., 1998. – 280 с.

3. Лапін В. М. Безпека життєдіяльності людини: Навч. посіб. - 6-те вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2007. - 332 с.
4. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. – Суми, 1999. – 300 с.
5. Чирва Ю.О., Баб'як О.С. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. – К.: Атіка, 2001. – 304 с.
6. Міжнародне гуманітарне право: Підручник Затверджено МОН. – К.: Знання, 2007. – 467 с. 13. Моляко В.А. Особенности проявления паники в условиях экологического бедствия // Психологический журнал, 1992. Т.13, №2.
14. Вживання в екстремальних умовах. Практичні поради журналістам. - К., 1998.
21. Кримінально-процесуальний кодекс України.
22. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
23. Закон України «Про поліцію і поліцейську діяльність».
24. Закон України “Про попереднє ув'язнення” (від 30 червня 1993 року, № 3352-ХІІ).
25. Закон України “Про правовий режим надзвичайного стану” (від 16.03.2000, №1550-ІІІ).
26. Закон України “Про правовий режим воєнного стану” (від 06.04.2000, №1647-ІІІ).
27. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол ІІ), від 8 червня 1977 року. Дата підписання Україною: 12 грудня 1977 р. Дата набуття чинності для України: 25 липня 1990 р. (Протокол ратифіковано із заявою Указом Президії Верховної Ради УРСР N 7960-ХІ (7960-11) від 18.08.89).
28. Конвенція про закони і звичаї суходільної війни (IV Гаазька конвенція) (Документ 995_222 -ВР) .
29. Кодекс поведення учасників боевых действий (Международный Комитет Красного Креста), Женева, 1995.